

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Alexandra Šímy a soudců JUDr. Vladimíry Ladmanové a Mgr. Ing. Miroslava Skaly v právní věci žalobkyně **Českomoravská investiční, a.s.**, IČ 49969854, se sídlem v Brně, Bartošova 1833/6, zastoupené Mgr. Davidem Jüngerem, advokátem se sídlem v Ostravě, 28.října 219/438, proti žalovaným **1. TOBA TRADE, s.r.o.**, IČ 26860414, se sídlem v Ostravě, Ludvíkova 1351/16, zastoupené JUDr. Světlanou Vargovou, advokátkou se sídlem v Ostravě, Musorgského 14, **2. Správa železniční a dopravní cesty, státní organizace**, IČ 70994234, se sídlem v Praze, Prvního pluku 367/5, *o určení neplatnosti smlouvy a určení vlastnického práva*, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Klatovech ze dne 29.6.2007 č.j. 8 C 6/2007-262,

takto:

I. Rozsudek soudu I. stupně se p o t v r z u j e.

II. Žalobkyně je p o v i n n a zaplatit 1. žalované na nákladech odvolacího řízení částku 27.254,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku advokátce JUDr. Světlaně Vargové.

III. Žalobkyně je p o v i n n a zaplatit 2. žalované na nákladech odvolacího řízení částku 24,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud I.stupně zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala určení, že kupní smlouvy uzavřené mezi žalovanými, jejichž předmětem byla budova čp. ■■■■

s pozemkovou parcelou st. č. ■■■ v ■■■■■■■■■■, budova čp. ■■■ se stavební parcelou č. ■■■, pozemkovou parcelou č. ■■■■■■■■■■ a pozemkovou parcelou č. ■■■ v ■■■■■■■■■■, budova čp. ■■■ s pozemkovou parcelou st. č. ■■■ v ■■■■■■■■■■, jsou neplatné a dále žalobu na určení, že vlastníkem těchto nemovitostí je Česká republika s právem hospodaření pro Správu železniční dopravní cesty, státní organizaci. Žalobkyni uložil povinnost zaplatit prvé žalované na nákladech řízení částku 69.210,40 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku na účet advokátky JUDr. Světlany Vargové. Druhé žalované náhradu nákladů řízení proti žalobkyni nepřiznal. K odůvodnění rozhodnutí ve věci samé uvedl, že s ohledem na charakter žaloby jako žaloby určovací ve smyslu § 80 písm. c) o.s.ř. především zkoumal, zda účastníci mají věcnou legitimaci a zda na požadovaném určení je naléhavý právní zájem. Konstatoval, že ze sdělení Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj, Katastrální pracoviště ■■■■■■■■■■ vyplývá, že řízení o povolení vkladu vlastnického práva k nemovitostem v k.ú. ■■■■■■■■■■ (tedy budova čp. ■■■ s pozemkovou parcelou st. č. ■■■, pozemkovou parc. st. č. ■■■■■■■■■■ a pozemkovou parc. st.č. ■■■ v k.ú. ■■■■■■■■■■), je přerušeno s tím, že katastrální úřad vyčkává pravomocného rozhodnutí soudu o podané žalobě. Z toho tedy vyplývá, že stát je i v současné době vlastníkem předmětných nemovitostí a je takto zapsán v katastru nemovitostí, a proto žalobkyně nemůže mít na určení vlastnického práva České republiky k těmto nemovitostem naléhavý právní zájem. Pokud jde o nemovitosti ostatní, ty jsou u Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj, Katastrální pracoviště ■■■■■■■■■■ zapsány vlastnický ve prospěch 1.žalované a tedy již z tohoto důvodu žaloby na určení neplatnosti kupních smluv ohledně nemovitostí v k.ú. ■■■■■■■■■■ a k.ú. ■■■■■■■■■■ postrádají naléhavý právní zájem na požadovaném určení, a to s ohledem na zásadu, že naléhavý právní zájem na určení neplatnosti smlouvy není dán, je-li možno žalovat na určení vlastnického práva.

Pokud jde o zbývající nároky, pak i v těchto případech úspěšnému uplatnění nároků brání fakt, že žalobkyně nemůže mít na požadovaných určeních naléhavý právní zájem. Tento naléhavý právní zájem na určení, zda to právní vztah nebo právo je či není, nemá jen ten, kdo je účasten právního vztahu, nebo práva, o něž v řízení jde, když aktivně legitimována k žalobě podle § 80 písm. c) o.s.ř. je i osoba, která není účastníkem smlouvy, avšak pouze tehdy, pokud by výsledek řízení měl bezprostřední, a to ať již pozitivní či negativní, dopad na její právní postavení. V daných případech se však o takové situace nejedná, jelikož žalobkyně sice byla účastníkem řízení o prodeji nemovitostí, avšak nakonec nebyla vybrána, a to z toho důvodu, že vůbec nesplnila podmínky pro to, aby případně vybrána býti mohla. Žalobkyni, která vůbec nesplnila podmínky nabídkového řízení, tedy nemůže svědčit naléhavý právní zájem, neboť i v případě úspěchu svých určovacích žalob by se nemohla stát takovým účastníkem řízení, který by mohl být vybrán. Ani případný úspěch v soudním řízení by tedy žalobkyni nezaručil, na rozdíl od eventuálního jiného zájemce, který by sice rovněž nebyl vybrán, avšak zadané podmínky by splnil, že by mohl mít šanci na případné získání nabízeného souboru nemovitostí do svého vlastnictví na základě uzavřených kupních smluv s 2.žalovanou. I případné vyhovění žalobním návrhům nemůže pro žalobkyni přivodit zlepšení jejího právního postavení, které by zůstalo v podstatě neměnné, jelikož 2.žalovaná by se žalobkyní kupní smlouvy k jednotlivým nemovitostem z důvodu nesplnění podmínek nabídkového řízení neuzavřela. Z uvedených důvodů tedy soud žalobu zamítl. Výrok o nákladech řízení pak odůvodnil ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., kdy úspěšným žalovaným vzniklo právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které v případě 1.žalované představují odměnu za právní zastoupení včetně hotových výdajů a DPH.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně v zákonné lhůtě odvolání. Namítala nesprávné právní posouzení věci i nedostatečná skutková zjištění. Poukázala na obecnou

úpravu obsaženou v Ústavě ČR i v Listině základních práv a svobod, zaručující účastníku ochranu práva, kterou mu má poskytovat příslušný soud formou projednání věci a jejího meritorního rozhodnutí. Právě přijetím napadeného rozhodnutí podle žalobkyně došlo k tomu, že jí bylo odepráno právo na poskytnutí spravedlnosti, když soud v podstatě rozhodl procesně, nikoliv však meritorně. Již sama o sobě tato skutečnost způsobuje, že napadené rozhodnutí vykazuje takové vady, že nemůže při přezkoumání odvolacím soudem obstát. Nesouhlasí tedy především se závěrem soudu, že by na určovací žalobě neměla žalobkyně naléhavý právní zájem, a to proto, že žalobkyně ze své pozice nemohla ani nemůže napadnout provedené výběrové řízení jinak, než podáním určovací žaloby, ve které poukáže na fakt, že celý proces provedeného výběrového řízení v mnoha různých směrech odporuje platné právní úpravě, což má za následek neplatnost uzavřených kupních smluv. Dále se odvolatelka zabývá především tím, že soud I.stupně nesprávně posoudil otázku naléhavého právního zájmu. Žalobkyně má za to, že dostatečným způsobem vysvětlila, že v případě úspěchu ve věci by došlo k výraznému zlepšení jejího postavení a požadavek na to, aby jí v důsledku úspěchu ve věci vzniklo vykonatelné právo, je nemožný. Má za to, že soud I.stupně vůbec nepochopil funkci určovací žaloby v dané věci a neprověřoval také okolnosti ohledně tvrzeného naléhavého právního zájmu žalobkyně. Vytýká rovněž soudu I.stupně, že při prověřování naléhavého právního zájmu žalobkyně postupoval nelogicky. Absolutní neplatnost kupních smluv dovozuje žalobkyně i z toho, že jsou v rozporu s právem Evropských společenství, a to zejména proto, že smlouva je neplatná pro rozpor se zákonem, neboť k jejímu uzavření došlo k porušení předpisů upravujících veřejnou podporu (čl. 87 odst. 1 smlouvy o založení Evropských společenství). Podle žalobkyně uzavření celého „konvolutu“ kupních smluv ohledně prodeje státního majetku ve správně 2.žalované došlo k poskytnutí veřejné podpory 1.žalované. Uzavřením předmětných smluv spolu s dalšími smlouvami mohlo dojít k poskytnutí veřejné podpory ve prospěch 1.žalované a soud jako orgán povoláný k rozhodování je povinen v souladu s čl. 88 odst. 3 poslední věta smlouvy o založení Evropských společenství se ex officio zabývat, jestli se v daném případě jedná o veřejnou podporu či nikoliv a zajistit nápravu protiprávního stavu. Kladné rozhodnutí soudu v dané věci může zlepšit i případné postavení žalobkyně v řízení před Evropskou komisí o tom, zda uzavření předmětných smluv mohlo dojít k poskytnutí veřejné podpory, kde může žalobkyně získat postavení tzv. zainteresované strany. Avšak vzhledem k tomu, že žalobkyni je známo, že v jiných řízeních soudy vůbec nepřistoupily k aplikaci práva Evropských společenství (zejména k aplikaci čl. 87 až 89 SES a dále sdělení Evropské komise č. 97/C 209/03) pak žalobkyně navrhl, aby v dané věci odvolací soud přerušil odvolací řízení a obligatorně zahájil u Evropského soudního dvora postupem podle čl. 234 SES řízení o předběžné otázce, a to jednak ohledně výkladu právní povahy citovaných komunitárních pravidel (tj. bezprostřední aplikovatelnost) a jednak o výklad jejich obsahu. V podaném odvolání dále znovu zdůrazňuje, že uzavřené kupní smlouvy jsou v rozporu s právním pořádkem ČR, že soud při posuzování věci sklouzává k právnímu nihilismu a de facto i de iure k posvěcení porušení zákona. Soud tak fakticky rezignuje na svoji funkci. Vzhledem k tomu, že ze strany 2.žalované bylo zasaženo do práva žalobkyně a rovné zacházení při prodeji státního majetku, dovolává se žalobkyně zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu I.stupně k dalšímu řízení.

Žalované ve svých vyjádření k podanému odvolání navrhly potvrzení napadeného rozsudku, když se ztotožnily s argumentací uváděnou soudem I.stupně.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o.s.ř.), vzal v úvahu důvody uváděné v odvolání žalobkyně i ve

vyjádření žalovaných a dospěl posléze k závěru, že odvolání žalobkyně nelze považovat za důvodné.

Odvolací soud předně posoudil návrh žalobkyně na přerušení řízení podle ust. § 109 odst. 2 písm. d) o.s.ř. a předložení věci Evropskému soudnímu dvoru k zodpovězení předběžné otázky ve vztahu k bezprostřední aplikovatelnosti komunitárních pravidel (konkrétně v čl. 87 odst. 1 Smlouvy o založení Evropských společenství o veřejné podpoře) a o výklad jejich obsahu a dospěl k závěru, že není důvod pro vyhovění takovému návrhu žalobkyně na přerušení řízení (čl. 234 Smlouvy o založení Evropských společenství). Předně právo Evropské unie nezakládá obligatorní povinnost soudu za každé situace předkládat Soudnímu dvoru předběžnou otázku, a to na základě pouhého tvrzení účastníka řízení. Soudní dvůr již judikoval, že je vždy na uvážení soudu, aby zvážil relevanci otázky pro rozsouzení sporu a obrátil se pak s předběžnou otázkou k Soudnímu dvoru podle vlastního uvážení bez ohledu na to, že navrhuje-li tento postup nějaká strana či nikoliv. V daném případě pak odvolací soud dospěl k závěru, že v dané věci v rámci přezkumu rozsudku soudu I.stupně, jímž došlo k zamítnutí určovací žaloby žalobkyně pro neexistenci naléhavého právního zájmu na takovém určení, nejsou splněny podmínky proto, aby v rámci tohoto řízení byl soudní dvůr žádán o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 234 Smlouvy o založení Evropských společenství. Z judikatury Soudního dvora totiž vyplývá, že důvodem k přerušení řízení a podání žádosti Soudnímu dvoru o rozhodnutí o předběžné otázce je takové zjištění skutkového stavu věci, který soudu vytváří dostatečně spolehlivý základ pro aplikaci práva. Jaké skutečnosti jsou právně významnými, to určuje hmotné právo, která má být ve věci aplikována a vyložena. Předmětem přezkumu odvolacího soudu v rámci tohoto odvolacího řízení je však rozhodnutí soudu I.stupně, v němž otázka hmotného práva řešení není, neboť žaloba nebyla shledána důvodnou na základě okolností procesní povahy – nedostatku naléhavého právního zájmu ve smyslu ust. § 18 písm. c) o.s.ř. Skutkový stav, kdy žalobkyně požadovala určení jak neplatnosti označených kupních smluv, tak určení, že Česká republika je vlastníkem označených nemovitostí, tedy s ohledem na přijatý právní názor soudu I.stupně o nedostatku naléhavého právního zájmu, nebyl z hlediska hmotného práva vůbec zjišťován. Již jen z tohoto hlediska není dán důvod pro předložení věci k rozhodnutí o předběžné otázce Evropskému soudnímu dvoru, a to proto, že nejde o spor o výklad hmotného práva. Proto odvolací soud návrhu žalobce na přerušení řízení podle § 109 odst. 2 písm. d) o.s.ř. nevyhověl.

Pokud jde o rozhodnutí soudu I.stupně, který žalobu zamítl pro neexistenci naléhavého právního zájmu, odvolací soud se s argumentací soudu I.stupně zcela ztotožňuje. Lze tedy pouze zopakovat, že pokud jde o nárok žalobkyně na určení, že Česká republika je vlastníkem označených nemovitostí, pak zcela nepochybně za situace, kdy nadále vlastnictví označených nemovitostí České republice svědčí, nemůže být na takovém určení naléhavý právní zájem. Rovněž pokud jde o kupní smlouvy, u nichž žalobkyně požadovala neplatnosti, je závěr soudu I.stupně o neexistenci naléhavého právního zájmu správný, a to zejména proto, že prohlášením smluv za neplatné, by ke zlepšení postavení žalobkyně nedošlo. Není ani splněna podmínka, že by bez požadovaného určení mělo být ohroženo právo žalobkyně, či že by se její právní postavení stalo nejistým. V posuzované věci totiž nešlo o převod majetku z vlastnictví státu formou výběrového řízení, kdy je vyžadováno splnění podmínek podle zák. č. 219/2000 Sb., ale o „nabídkové řízení“, v němž vlastník nemovitostí uvažující o jejich převodu, není vázán přísnými pravidly pro takové řízení, neboť ta nejsou stanovena, tudíž také nemusí respektovat jakýsi požadavek rovnosti přístupu všech potencionálních zájemců o tento majetek. Druhé žalované, které svědčilo právo hospodaření s tímto majetkem určeným

k úhradě závazku státní organizace České dráhy, postupovala na základě usnesení Vlády ČR č. 870 ze dne 19.7.2006, jímž předmětné nemovitosti byly vyňaty z privatizace podle zák. č. 92/1991 Sb. a určeny k prodeji vybranému zájemci za pravidel předem stanovených 2.žalovanou a realizovaným zprostředkovatelem vybraným 2.žalovanou. Nejde tedy o případ připomínaný žalobkyní, kdy neúspěšný účastník výběrového řízení či další subjekt, který se vůbec nezúčastnil výběrového řízení proto, že při jeho vyhlašování byl porušen zákon, mají naléhavý právní zájem na určení neplatnosti smluv uzavřených po takto vadném výběrovém řízení. To již prostě proto, že v daném případě o výběrové řízení nešlo.

S ohledem na výše uvedené tedy odvolací soud považuje rozsudek soudu I.stupně za věcně správný a zákonu odpovídající, a proto jej podle § 219 o.s.ř. potvrdil. Potvrdil rovněž i výrok o nákladech řízení, který vyplývá ze správné aplikace ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř., kdy s ohledem na skutečnost, že procesně úspěšné byly žalované, jim náleží právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. V případě 1.žalované jde o odměnu za právní pomoc advokátky podle vyhl. č. 484/2000 Sb. v jí požadované výši 20.000,- Kč, dále za 2 režijní paušály 600,- Kč, na náhradě za ztrátu času 1.800,- Kč a na jízdném 4.854,- Kč. V případě 2.žalované pak jde o náhradu nákladů sestávající z jízdného městskou veřejnou dopravou ve výši 24,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání pouze z důvodu uvedeného v § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř. V takovém případě lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v I.stupni.

V Plzni dne 12.03.2008

**JUDr. Alexander Šíma, v.r.
předseda senátu**

Za správnost vyhotovení:
Pavla Švihoříková